

UGOSTITELJSKO-TURISTIČKO UČILIŠTE

**PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU**

Zagreb, listopad 2020.

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

SADRŽAJ

UVODNE ODREDBE

- 1. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU**
- 2. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM**
- 3. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN**
- 4. OBAVJEŠĆIVANJE I SAVJETOVANJE**
- 5. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA**
- 6. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA**
- 7. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI**
- 8. RADNI OKOLIŠ**
- 9. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM**
- 10. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE**
- 11. STRANI RADNICI**
- 12. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE**
- 13. PRUŽANJE PRVE POMOĆI**
- 14. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJA DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI**
- 15. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI**
- 16. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU**
- 17. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA**
- 18. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Na temelju članka 19. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. 71/14, 118/14, 154/14,94/18 i 96/18) i članka 28. i 167. Statuta Ugostiteljsko-turističkog učilišta, Školski odbor Ugostiteljsko-turističkog učilišta (u daljem tekstu: Učilišta) na sjednici održanoj 05.listopada 2020. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim pravilnikom se uređuju prava, obveze i odgovornosti radnika u Ugostiteljsko-turističkom učilištu u Zagrebu, Kombolova 2a (u daljnjem tekstu: Učilište) te provođenje i unapređivanje zaštite na radu prema odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih propisa, sa svrhom da se svim osobama na radu osiguraju uvjeti rada bez opasnosti za život i zdravlje.

Članak 2.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se obavljanjem poslova zaštite na radu i primjenom propisanih, kolektivno ugovorenih kao i osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu, te naređenih mjera i internih uputa poslodavca (osoba s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima).

Članak 3.

(1) Odredbe ovog Pravilnika se odnose na sve osobe koje sudjeluju u radu.

(2) Osobe koje sudjeluju u radu su:

- 1) Radnik je fizička osoba koja u radnom odnosu obavlja poslove za poslodavca.
- 2) Osoba na radu je fizička osoba koja nije u radnom odnosu kod tog poslodavca, ali za njega obavlja određene aktivnosti, odnosno poslove (osoba na stručnom osposobljavanju za rad; osoba koja radi na određenim poslovima u skladu s posebnim propisom; redoviti student i redoviti učenik srednjoškolske ustanove na radu u skladu s posebnim propisom; osoba koja radi kao volonter i učenik na praksi).

Članak 4.

(1) Mjesto rada je svako mjesto na kojemu radnici i osobe na radu moraju biti, ili na koje moraju ići, ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.

(2) Izdvojeno mjesto rada je mjesto rada u kojemu radnik ugovoreni posao obavlja kod kuće ili u drugom prostoru koji nije prostor poslodavca.

Članak 5.

(1) Radi provođenja i unapređivanja zaštite na radu, ovim se Pravilnikom utvrđuje organizacija i način provođenja mjera zaštite na radu.

(2) Naročito se propisuju:

- Organiziranje i provedba zaštite na radu
- Odgovornost za štetu na radu i u vezi s radom
- I. Osposobljavanje za rad na siguran način
- II. Obavješćivanje i savjetovanje
- III. Posebno osjetljive skupine radnika
- IV. Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada
- V. Tehnologija rada i radni postupci
- VI. Radni okoliš
- VII. Stres na radu ili u vezi s radom
- VIII. Sigurnosni znakovi, pisane obavijesti i upute
- IX. Strani radnici
- X. Zaštita od požara i eksplozije, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje
- XI. Pružanje prve pomoći
- XII. Zaštita nepušača, zabrana pijenja alkohola i uzimanja drugih sredstava ovisnosti
- XIII. Evidencije, isprave i obavijesti
- XIV. Zdravstvena zaštita na radu
- XV. Obveze prema tijelima nadzora
- XVI. Prijelazne i završne odredbe.

I. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 6.

(1) Učilište je dužno organizirati poslove zaštite na radu u skladu s odredbama zakona, propisa i pravila zaštite na radu, osigurati njihovo redovito izvršavanje na način da se svakom radniku omogući obavljanje poslova normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad.

(2) Brigu o provođenju zaštite na radu i o izvršavanju obveza iz zaštite na radu u Učilištu preuzimaju ravnatelj, druge osobe s posebnim ovlaštenjima i ostali radnici, svaki u svojem djelokrugu rada, a u skladu sa propisima iz zaštite na radu, odredbama drugih akata Učilišta i odredbama ovog Pravilnika.

Članak 7.

Učilište je dužno donijeti plan i program mjera zaštite na radu, kao sastavni dio godišnjeg plana poslovanja.

Članak 8.

Provođenje zaštite na radu obuhvaća postupke i načine donošenja odluka o pravima, dužnostima, ovlaštenjima i odgovornostima u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu i drugih pratećih propisa, tako da se svakom radniku omogući obavljanje poslova i radnih zadataka normalnom pažnjom u uvjetima za siguran rad, spriječi ozljeda na radu, profesionalna te druga bolest ili smrt, a korisnicima usluga siguran boravak u Učilištu.

Članak 10.

(1) Pri obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju se prvenstveno pravila zaštite na radu kojima se uklanja ili smanjuje opasnost za osobe na radu.

Članak 11.

Za provođenje zaštite na radu ovlašteni su:

- Školski odbor
- ravnatelj
- ovlaštenik za organizaciju i provedbu zaštite na radu
- povjerenik radnika za zaštitu na radu.

Članak 12.

(1) Školski odbor:

- utvrđuje programe zaštite na radu na radnim mjestima i u okolišu Učilišta
- donosi plan evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednih okolnosti
- utvrđuje mjere i sredstva za provođenje i unapređivanje zaštite na radu
- poduzima mjere radi sprječavanja nastanka ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- obavlja druge poslove zaštite na radu utvrđene općim aktima Učilišta.

(2) S programima i mjerama zaštite na radu iz stavka 1. ovoga članka Školski odbor upoznaje povjerenika.

Članak 13.

Ravnatelj:

- imenuje radnu skupinu za izradu procjene opasnosti za dijelove radnog procesa u kojima postoji mogućnost nastanka ozljede na radu, profesionalnih bolesti ili poremećaja u radu koji bi mogli izazvati smrtne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika ili izradu procjene opasnosti za dijelove radnog procesa ugovora s ovlaštenom pravnom osobom
- skrbi o osiguravanju potrebitog broja radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje te pružanje prve pomoći
- omogućuje upoznavanje radnika s odredbama ovoga pravilnika
- izdaje naloge radnicima o otklanjanju nedostataka koji ugrožavaju život i zdravlje radnika
- skrbi o zabrani pijenja alkoholnih pića i uzimanja sredstava ovisnosti
- skrbi o zabrani pušenja u školskom prostoru

- privremeno udaljuje s rada radnika kojega zatekne pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- prati i razmatra podatke u svezi s povrjedama na radu i profesionalnim bolestima
- skrbi o pravodobnoj prijavi radnikove povrjede na radu
- određuje vođenje propisane evidencije i knjige nadzora
- izvješćuje inspektora rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj ozljedi radnika.

Članak 14.

(1) Ovlašteni stručnjak za poslove zaštite na radu može biti radnik Učilišta:

- koji je položio stručni ispit za inspektora rada
- koji je položio stručni ispit stručnjaka zaštite na radu prema Pravilniku o polaganju stručnog ispita stručnjaka zaštite na radu
- koji nije položio stručni ispit stručnjaka zaštite na radu ako je na poslovima zaštite na radu radio najmanje 20 godina
- koji je specijalist medicine rada i nije položio stručni ispit stručnjaka zaštite na radu ako je na poslovima specijalista rada radio najmanje pet godina.

(2) Ovlaštenik (stručnjak za zaštitu na radu) iz stavka 1. ovoga članka:

- osigurava provođenje zaštite na radu
- nadzire primjenu pravila zaštite na radu
- skrbi da s radom ne započne radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način
- skrbi o promjenama okolnosti zbog kojih bi mogao biti ugrožen život, zdravlje ili sigurnost radnika
- skrbi da radnik, kada je to potrebno, rabi osobna zaštitna sredstva
- skrbi da radnici ne koriste sredstva rada i zaštitna sredstva za koja postoji osnovana sumnja da im mogu ugroziti život, zdravlje i sigurnost
- skrbi o zdravstvenim promjenama radnika koje se odražavaju na obavljanje ugovorenih poslova
- obustavlja rad na mjestu na kojem je uočena neposredna opasnost za život ili zdravlje radnika
- nadzire način uporabe i ispravnost opreme, strojeva, uređaja i zaštitnih sredstava
- privremeno zabranjuje rad radnika kojega zatekne u obavljanju poslova koji ugrožavaju provođenje zaštite na radu, odnosno koji ugrožava svoju sigurnost i sigurnost drugih radnika
- u dogovoru s ravnateljem organizira praktične vježbe za možebitnu evakuaciju i spašavanje
- daje potrebite podatke tijelima nadzora u svezi sa zaštitom na radu
- surađuje s pravnim i fizičkim osobama čiji su poslovi i ovlaštenja u svezi sa zaštitom na radu
- predlaže školskom odboru i ravnatelju utvrđivanje mjera u svezi sa zaštitom na radu
- obavlja druge poslove koji se odnose na ovlaštenika prema Zakonu, provedbenim propisima i općim aktima Učilišta.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 15.

(1) Povjerenik radnika za zaštitu na radu obvezan je štititi interese radnika na području zaštite na radu te pratiti primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

(2) Postupak izbora i opoziva povjerenika uređuje se u skladu s odredbom Zakona o zaštiti na radu, odnosno ovisno o broju radnika.

(3) Radnici između sebe mogu birati povjerenika radnika za zaštitu na radu i to:

- 1) kod poslodavca koji zapošljava do uključivo 20 radnika provodi se na skupu radnika, kojega saziva ravnatelj u skladu s općim propisom o radu, neposrednim i javnim izjašnjavanjem prisutnih radnika
- 2) kod poslodavca koji zapošljava više od 20 radnika provodi se u skladu s odredbama općeg propisa o radu kojim su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.

Članak 16.

Povjerenik za zaštitu na radu ima slijedeća prava i obveze:

- 1) podnositi poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- 2) zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 3) podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- 4) sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 5) biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- 6) izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu
- 7) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku
- 8) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
- 9) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 10) pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- 11) osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- 12) stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 13) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 14) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- 15) obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 17.

(1) Ravnatelj je dužan osigurati povjereniku potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje te dužnosti, davati sve potrebne obavijesti i omogućiti uvid u sve propise i

isprave u svezi sa zaštitom na radu i ne smije ga, tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka sindikalnog povjerenika rasporediti na drugo radno mjesto ili k drugom poslodavcu, raskinuti s njim radni odnos, smanjivati mu plaću ili ga na drugi način dovesti u nepovoljniji položaj niti protiv njega pokrenuti postupak za naknadu štete, ukoliko je povjerenik postupao sukladno svojim ovlastima.

(2) Naknada za rad povjerenika za zaštitu na radu iznosi najmanje 4 sata tjedno uz naknadu plaće tijekom svake kalendarske godine u tijeku trajanja mandata.

(3) Nastavnicima, povjerenicima za zaštitu na radu koji imaju ugovor o radu u punom radnom vremenu razmjerno se smanjuju redovne tjedne radne obveze u neposredno odgojno obrazovnom radu za dva sata i za dva sata u ostalim poslovima

(4) Nastavnicima, povjerenicima za zaštitu na radu koji imaju ugovor o radu na nepuno radno vrijeme, a koji kod istog ili drugog poslodavca nemaju ugovor o radu kojim su zasnovali radni odnos do punog radnog vremena razmjerno se povećava tjedno radno vrijeme u neposredno odgojno obrazovnom radu za dva sata i za dva sata u ostalim poslovima.

(5) Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika se uređuju Zakonom o zaštiti na radu.

(1) Povjerenik radnika za zaštitu na radu štiti i promiče prava radnika Učilišta u svezi sa zaštitom na radu i obavlja druge poslove za koje je ovlašten.

(2) Povjerenika radnika zaštite na radu biraju radnici Učilišta pod uvjetima, na način i u postupku propisanom za izbor radničkog vijeća prema odredbama Zakona o radu i Pravilnika o provođenju izbora za radničko vijeće.

(3) Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo tijekom radnog vremena osposobljavati se na trošak Učilišta.

Ostali radnici

Članak 18.

Svaki radnik u Učilištu u svezi zaštite na radu ima slijedeća prava:

- 1) Da mu se prije stupanja na rad omogući upoznavanje sa pravilima zaštite na radu
- 2) Da mu se na prikladan način učine dostupnim propisi iz zaštite na radu
- 3) Na prethodni posebni zdravstveni pregled, ako se raspoređuje na radno mjesto s posebnim uvjetima rada, te na redovite preglede u utvrđenim rokovima
- 4) Na osposobljavanje za rad na siguran način prema utvrđenom programu
- 5) Na sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu koja je ispravna i izrađena u skladu s pravilima zaštite na radu.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 19.

(1) Poslodavac koji zapošljava 50 ili više radnika obavezan je osnovati odbor zaštite na radu kao svoje savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

(2) Odbor čine poslodavac ili njegov ovlaštenik, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu ili njihov koordinator.

(3) Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca i o svojem radu vodi zapisnik.

Članak 20.

Sa svrhom stalnog unapređivanja zaštite na radu, Odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila zaštite na radu kod poslodavca
- 2) organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 3) obavješćivanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 4) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Članak 21.

Svaki radnik u Učilištu u svezi zaštite na radu ima slijedeće obveze i dužnosti:

- 1) Pridržavati se odredbi zakona, propisa i pravila zaštite na radu
- 2) Osposobiti se za rad na siguran način na svojem radnom mjestu, kada je upućen
- 3) Dok se ne utvrdi da je osposobljen za rad na siguran način, u svemu postupati po uputama osobe pod čijim nadzorom obavlja poslove na koje je raspoređen
- 4) Da ide na periodične i redovite zdravstvene preglede, ako je raspoređen na poslove sa posebnim uvjetima rada, kada je upućen
- 5) Prije rasporeda i tijekom obavljanja poslova s posebnim uvjetima rada, radnik je dužan obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršavanju povjerenih poslova ili ugrožava sigurnost i zdravlje drugih osoba
- 6) Radne postupke izvoditi dužnom pažnjom sukladno pravilima zaštite na radu, uputama proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme i radnih tvari, te prema uputama i nalogima rukovoditelja
- 7) Koristiti propisanu osobnu zaštitnu opremu i održavati je čistom i ispravnom
- 8) Izvijestiti neposrednog rukovoditelja o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost za sigurnost i zdravlje, kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu
- 9) Da ne uzima alkoholna pića i druga sredstva ovisnosti prije i tijekom rada
- 10) Da na zahtjev rukovoditelja omogući provjeru da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- 11) Napustiti radno mjesto na zahtjev neposrednog rukovoditelja u slučajevima kada je zbog povrede obveza iz zaštite na radu to obavezno
- 12) Prijaviti neposrednom rukovoditelju svaku ozljedu i nezgodu s opisom okolnosti koje su joj prethodile

13) Sudjelovati u organiziranim vježbama evakuacije i spašavanja, a u slučaju nastupa iznenadnog događaja u svemu postupati po uputama osobe određene za provođenje evakuacije i spašavanja

14) Da ne puši u svim zatvorenim prostorijama Učilišta, ispred I u krugu Učilišta

15) Izvršavati i sve druge odluke i naloge rukovoditelja i Ravnatelja Učilišta u svezi zaštite na radu.

Odgovornost radnika

Članak 22.

(1) Radnici su odgovorni ako krše ili se na drugi način ne pridržavaju odredaba propisa iz zaštite na radu i ovog Pravilnika.

(2) Radnik je obvezan surađivati s poslodavcem, njegovim ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

Članak 23.

Postupak za utvrđivanje odgovornosti radnika iz zaštite na radu, vođenje postupka i izricanje mjera se provodi u skladu s odredbama Zakona o radu, Statuta i drugih akata Učilišta.

II. ODGOVORNOST ZA ŠTETU NA RADU I U VEZI S RADOM

Članak 24.

(1) Ozljeda na radu i profesionalna bolest koju je radnik pretrpio obavljajući poslove za poslodavca smatra se da potječe od rada i poslodavac za nju odgovara po načelu objektivne odgovornosti.

(2) Poslodavac može biti oslobođen odgovornosti ili se njegova odgovornost može umanjiti ako je šteta nastala zbog više sile, odnosno namjerom ili krajnjom nepažnjom radnika ili treće osobe, na koje poslodavac nije mogao utjecati niti je njihove posljedice mogao izbjeći, unatoč provedenoj zaštiti na radu.

III. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 25.

Pod osposobljavanjem za rad na siguran način podrazumijeva se organizirana aktivnost unutar Učilišta kojom radnici stječu znanja i vještine za obavljanje povjerenih poslova bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja, te zdravlja i života drugih radnika.

Članak 26.

Svaki radnik u Učilištu je dužan savladati obrazovne sadržaje iz zaštite na radu utvrđene za njegovo radno mjesto, a na temelju utvrđenih vrsta i opsega opasnosti, i ne može započeti sa samostalnim radom dok te sadržaje nije savladao.

Članak 27.

Za organizaciju, realizaciju programa i vođenje evidencije o osposobljavanju za rad na siguran način zadužen je Stručnjak zaštite na radu.

IV. OBAVIJEŠĆIVANJE I SVJETOVANJE

Članak 28.

(1) Ravnatelj je obavezan obavješćivati i savjetovati se s radnicima, odnosno njihovim predstavnicima o pitanjima zaštite na radu.

(2) Ravnatelj i druge osobe s posebnim ovlaštenjima iz zaštite na radu su dužni radnicima davati odgovarajuće pisane obavijesti, a po potrebi i upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje.

(3) U izuzetnim situacijama kada prijeti iznenadna i neposredna opasnost po život i zdravlje, obavijest se može dati i usmeno.

Članak 29.

Poslodavac je obavezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) zapošljavanju stručnjaka zaštite na radu i poslovima koje će obavljati
- 2) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 3) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
- 4) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 5) zaštiti i prevenciji od rizika na radu te sprječavanju i smanjivanju rizika
- 6) sprječavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 7) promjenama u procesu rada i tehnologiji
- 8) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 9) poboljšanju uvjeta rada te planiranju i uvođenju novih tehnologija
- 10) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
- 11) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme
- 12) izloženosti radnika jednoličnom radu, radu s nametnutim ritmom, radu po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalim naporima.

V. POSEBNO OSJETLJIVE SKUPINE RADNIKA

Članak 30.

(1) Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda

(2) Radi zaštite od rizika kojima ne smiju biti izložene, poslodavac je obavezan radnicama:

- 1) prilagoditi uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja rizika za sigurnost i zdravlje
- 2) osigurati mogućnost obavljanja drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno opravdane na poslovima ili mjestu rada koje su obavljale, odnosno na kojima su radile prije trudnoće ili poroda.

(3) Ocjenu o rizicima koji bi mogli štetno utjecati na sigurnost i zdravlje djeteta koje doji radnica, kao i ocjenu o tome koji su poslovi za nju odgovarajući, daje specijalist medicine rada na prijedlog specijalista pedijatra, odnosno izabranog liječnika obiteljske medicine, na temelju procjene rizika.

Članak 31.

(1) Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprječavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

(2) Poslodavac je obavezan radnicima:

- 1) prilagoditi radne uvjete i organizaciju radnog vremena, radi uklanjanja izloženosti rizicima za sigurnost i zdravlje
- 2) omogućiti obavljanje drugih odgovarajućih poslova, odnosno rad na drugom mjestu rada, ako prilagodbe nisu tehnički izvedive, odnosno opravdane na mjestu rada ili na poslovima koje su obavljali u vrijeme utvrđenja oboljenja od profesionalne bolesti, smanjenja radne sposobnosti ili izloženosti neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti ili trajne nesposobnosti za rad na poslovima s posebnim uvjetima rada.

(3) Pravo na posebnu zaštitu na radu ostvaruje i radnik za kojega je specijalist medicine rada utvrdio da je trajno nesposoban raditi na poslovima s posebnim uvjetima rada, kada je štetnost ili napor na mjestu rada uzrok oštećenju zdravlja.

VI. SREDSTVA RADA, OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA I MJESTA RADA

Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 32.

U Učilištu se smiju rabiti samo sredstva rada i osobna zaštitna sredstva koja su ispravna i izrađena prema pravilima zaštite na radu.

Članak 33.

- (1) Ispravnost sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava mora se ispitati prije njihova stavljanja u uporabu.
- (2) Ispitivanje sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava treba se obaviti u radnim prostorijama ili prostoru gdje će se sredstva uobičajeno rabiti.
- (3) Radnik koji čuva osobna zaštitna sredstva, dužan ih je pomno pregledati kod svakoga izdavanja odnosno primitka.

Članak 34.

Pregled strojeva i uređaja obavlja se u rokovima određenim godišnjim planom i programom rada.

Članak 35.

- (1) Učilište obavlja ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima:
 - prije nego što se počnu rabiti
 - svakodnevno
 - u rokovima određenim godišnjim planom i programom rada
 - poslije popravka odnosno rekonstrukcije.
- (2) Ispitivanje strojeva i uređaja obavlja se prema provedbenim propisima koje donese ministar rada i prema odgovarajućoj tehničkoj dokumentaciji.

Nadzorni uređaji

Članak 36.

Ravnatelj smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu zbog kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom

Članak 37.

Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

Članak 38.

Ako nadzorni uređaji čitavo radno vrijeme prate sve pokrete radnika tijekom obavljanja poslova, odnosno ako su nadzorni uređaji postavljeni tako da su radnici čitavo vrijeme tijekom rada u vidnom polju nadzornih uređaja, Ravnatelj smije koristiti nadzorne uređaje isključivo na temelju prethodne suglasnosti sindikalnog povjerenika.

VII. TEHNOLOGIJA RADA I RADNI POSTUPCI

Članak 39.

Poslodavac je obvezan planirati, pripremati i provoditi radne postupke te razraditi i primjenjivati tehnologiju rada tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika, uvažavajući pri tome najvišu moguću razinu zaštite od rizika na radu i u vezi s radom, u skladu s pravilima zaštite na radu i drugim propisima.

Članak 40.

Poslodavac je obvezan osigurati da samo radnici koji su dobili odgovarajuće upute smiju imati pristup mjestima na kojima postoji ozbiljna i specifična opasnost.

VIII. RADNI OKOLIŠ

Članak 41.

(1) Poslodavac je obvezan procijeniti rizike i osigurati zaštitu zdravlja i sigurnost radnika izloženih fizikalnim, kemijskim i biološkim štetnim djelovanjima na radu, u skladu s Zakonom o zaštiti na radu, njegovim provedbenim propisima i pravilima zaštite na radu te posebnim propisima o zaštiti od fizikalnih, kemijskih i bioloških štetnosti.

IX. STRES NA RADU ILI U VEZI S RADOM

Članak 42.

Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanjí radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

X. SIGURNOSNI ZNAKOVI, PISANE OBAVIJESTI I UPUTE

Članak 43.

Poslodavac je obvezan na mjestima rada i sredstvima rada trajno postaviti sigurnosne znakove na vidljivom mjestu.

Članak 44.

Ako sigurnosni znakovi nisu dovoljni za djelotvorno obavješćivanje radnika, poslodavac je obvezan postaviti pisane obavijesti i upute o uvjetima i načinu korištenja sredstava rada, opasnih kemikalija, bioloških štetnosti te izvora fizikalnih i drugih štetnosti na radu.

XI. STRANI RADNICI

Članak 45.

Strani radnici moraju, uz uvjete propisane posebnim propisima, ispunjavati i uvjete propisane odredbama Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Članak 46.

Poslodavac koji koristi rad ustupljenog, odnosno upućenog stranog radnika obvezan je provjeriti osposobljenost za rad na siguran način.

XII. ZAŠTITA OD POŽARA I EKSPLOZIJE, NEPOSREDNOG I ZNAČAJNOG RIZIKA, EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 47.

Vodeći računa o tehnološkom procesu rada, tvarima koje se pri radu koriste, načinu rada, skladištenju kao i o veličini objekta, ravnatelj je dužan poduzimati mjere da do požara ne dođe, a ako do njega ipak dođe, da se opasnosti po sigurnost i zdravlje radnika smanje na najmanju moguću mjeru.

Članak 48.

(1) Za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti sigurnost i zdravlje radnika (elementarne nepogode, požari, eksplozije i sl.) Učilište organizira i osigurava evakuaciju i spašavanje radnika.

(2) Pod evakuacijom se smatra organizirano plansko napuštanje radnih prostorija i prostora u slučaju iznenadnih događaja.

(3) Pod spašavanjem se smatra organizirano izvlačenje radnika iz radnih prostorija i prostora u slučaju iznenadnog događaja, kada ih oni sami ne mogu napustiti.

Članak 49.

U slučaju potrebe će se evakuacija i spašavanje radnika provoditi prema planu evakuacije.

Članak 50.

(1) Evakuacija i spašavanje će se u pravilu provoditi evakuacijskim putovima koji su u planu označeni punom strelicom.

(2) Ako je neki od tih putova zapriječen ili zbog iznenadnog događaja zakrčen, evakuacija i spašavanje će se provoditi kroz nužni izlaz koji je u planu označen isprekidanom strelicom.

(3) Ako evakuaciju i spašavanje nije moguće provesti ni kroz nužni izlaz, napraviti će se i koristiti nasilni otvor, u skladu s trenutnim okolnostima (kroz prozor, zid ili krov).

Članak 51.

U skladu s planom evakuacije i spašavanja svi putovi i prolazi u objektu moraju biti prohodni i na vidljiv način označeni uputama i strelicama.

Članak 52.

S planom evakuacije i spašavanja moraju biti upoznati svi radnici, a praktična vježba evakuacije i spašavanja po tom planu se provodi najmanje jednom u dvije godine.

Članak 53.

(1) Evakuacijom i spašavanjem rukovodi Stručnjak zaštite na radu u suradnji s ostalim rukovoditeljima.

(2) Osobama određenim za provođenje evakuacije i spašavanja mora se na raspolaganje staviti potrebna oprema.

Članak 54.

Poslodavac je obvezan osposobiti radnike da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti odgovornu osobu, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.

XIII. PRUŽANJE PRVE POMOĆI

Članak 55.

Ozlijeđenim ili naglo oboljelim radnicima Učilište je obvezno organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu Učilište te je obvezno omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.

Članak 56.

Osposobljavanje osoba za pružanje prve pomoći Učilište će povjeriti organizaciji koja se bavi takovom djelatnošću. Nakon provedenog osposobljavanja polaznicima će se izdati i odgovarajuće isprave.

Članak 57.

(1) Liječničku pomoć ozlijeđenim ili naglo oboljelim radnicima pruža Stanica za hitnu pomoć.

(2) Osobe koje su određene i osposobljene za pružanje prve pomoći su dužne u slučaju potrebe osigurati ozlijeđenim ili naglo oboljelim osobama i pružanje liječničke pomoći telefonskim pozivom Centru na broj 112.

Članak 58.

- (1) Osobama određenim za pružanje prve pomoći se mora na raspolaganje staviti potrebna oprema, prije svega materijal za pružanje prve pomoći.
- (2) Na svakoj lokaciji se mora osigurati po jedan ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći.
- (3) Ormarići moraju biti postavljeni na prikladnim mjestima i uvijek popunjeni.

Članak 59.

- (1) Ravnatelj je obvezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.
- (2) Za pravovremeno popunjavanje i uredno vođenje ormarića s potrebnim sanitetskim materijalom dužan je neposredni rukovoditelj.
- (3) Ormarić mora biti zaključan i snabdjeven sa dva ključa. Jedan je kod neposrednog rukovoditelja, a drugi kod osobe zadužene za pružanje prve pomoći.

Članak 60.

- (1) Ormarić sa materijalom za pružanje prve pomoći mora sadržavati najmanje slijedeći sanitetski materijal:

1. Deset sterilnih prvih zavoja;
2. Četiri kaliko zavoja dužine 5 m a širine 8 cm;
3. Dva komada flasterskog zavoja;
4. Četiri omota sterilne gaze;
5. Dva omota vate po 25 g;
6. Jedan paket staničevine za oblaganje udlaga;
7. Dvije trokutne marame i četiri sigurnosne igle;
8. Četiri elastična zavoja za fiksaciju udlaga različite veličine;
9. Četiri vatirane udlage različitih veličina za imobilizaciju prijeloma kostiju (dva komada Kramerovih po 100 cm i dva komada po 50 cm duljine i 10 cm širine) ili odgovarajući broj pneumatskih udlaga;
10. Šest komada naprstaka od kože u tri veličine;
11. Jedna anatomska pinceta;
12. Jedne škare obične i jedne za rezanje zavoja zavrnutom glavicom;
13. Dvije bočice 2% Dezola, 250 g natrijev bikarbonata (soda bikarbona), 100 g soli, parafinsko ulje, aktivni ugljen, 500 g 70% alkohola.

- (2) Ako na mjestu rada istovremeno obavlja poslove i radne zadatke više od 20 radnika, na svakih daljnjih 50 radnika mora se osigurati dodatni osnovni sanitetski materijal u količinama i vrstama ovisno o učestalosti i vrsti povreda.

XIV. ZAŠTITA NEPUŠAČA, ZABRANA PIJENJA ALKOHOLA I UZIMANJA DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 61.

- (1) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.
- (2) Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.
- (3) Zabranjeno je pušenje na mjestu rada.

Članak 62.

- (1) Zabranjuje se pušenje duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda i uporaba elektroničkih cigareta s nikotinskim punjenjem ili bez nikotinskog punjenja i vodenih lula u svim zatvorenim prostorima.
- (2) zatvorenim prostorom smatra se prostor koji ima krov i potpuno zatvoreno više od polovice površine pripadajućih stijena, kao i terase koje su ograđene staklenim stijenama ili nekim drugim materijalom. Također, zatvorenim prostorom smatra se prostor koji ima krov i u kojem je moguće zatvoriti više od polovice pripadajućih stijena, kada su te stijene zatvorene. Pušenje je zabranjeno i u prostorima koji se po Zakonu ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja.
- (3) Zabranjuje se pušenje na prostoru koji je udaljen manje od 20 metara od ulaza u zgradu Učilišta te da prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja zdravstvena odgoja i obrazovanja.

Članak 63.

Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.

Članak 64.

- (1) Ako se opravdano posumnja da je radnik pod utjecajem alkohola, neposredni rukovoditelj ga je dužan podvrgnuti alkotestu.
- (2) Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se da je pod utjecajem alkohola.
- (3) Utvrdi li se alkoholiziranost radnika, neposredni mu je rukovoditelj dužan zabraniti daljnji rad i poduzeti mjere za njegovo udaljenje sa radnog mjesta.
- (4) Radnika se ne smije provjeravati da li je pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.

Članak 65.

Neposredni rukovoditelj je dužan s radnog mjesta udaljiti i radnika koji je pod utjecajem droge ili u stanju duševne poremećenosti, kada je takovo stanje očigledno.

Članak 66.

Protiv radnika za koje se utvrdi da su pod utjecajem alkohola ili koji nisu željeli pristupiti provjeri da li se nalaze pod tim utjecajem, kao i protiv radnika koji su pod utjecajem droge ili drugih sredstava ovisnosti, ravnatelj će pokrenuti postupak zbog povrede obveza iz zaštite na radu.

Članak 67.

Za nepoštivanje odredbi iz članka 61. i 63. ovog Pravilnika, odnosno teže i teške povrede obveza iz zaštite na radu, ravnatelj će radniku izreći kaznu sukladno odredbama Zakona o radu i općeg akta o radu.

XV. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI

Članak 68.

Stručnjak zaštite na radu je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s Zakonom i drugim propisima o zaštiti na radu.

Članak 69.

Stručnjak zaštite na radu je obvezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

XVI. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA NA RADU

Članak 70.

Poslodavac je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

Članak 71.

Prethodni i periodični pregledi i pribavljanje uvjerenja o tome da li osobe koje poslodavac namjerava zaposliti udovoljavaju posebnim uvjetima za rad, odnosno zaposlenje, u skladu s pravilima zaštite na radu i provedbenim propisima kojima se utvrđuju posebni uvjeti za obavljanje određenih poslova, ne smiju biti na trošak radnika.

Članak 72.

Ocjenu radne te ispunjavanje uvjeta utvrđuje specijalist medicine rada, na temelju uputnice poslodavca, uzimajući u obzir podatke o poslovima i drugim okolnostima od utjecaja na ocjenu sposobnosti radnika za obavljanje poslova iz procjene rizika, koji se odnosi na poslove koje obavlja radnik čiju je sposobnost potrebno ocijeniti.

XVII. OBVEZE PREMA TIJELIMA NADZORA

Članak 73.

(1) Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovog članka poslodavac je obavezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 74.

Ovaj Pravilnik o zaštiti na radu stupa na snagu osam dana nakon objave na oglasnoj ploči u Ugostiteljsko-turističkom učilištu u Zagrebu, Kombolova 2a.

Članak 75.

Na dan stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 24. veljače 2015. godine, KLASA: 602-03/15-05/02, URBROJ: 251-300-01-15-02

KLASA: 602-03/20-05/03

URBROJ:251-300-03-20-1

U Zagrebu, 05. listopada 2020. _____

Predsjednica Školskog odbora

Renata Galić, prof.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči dana 05. listopada 2020. god.,
a stupio je na snagu 13. listopada 2020. godine.